

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku W. w W.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.  
z udziałem zainteresowanego: M. G.  
o ubezpieczenie społeczne,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 sierpnia 2014 r.,  
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 30 kwietnia 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację W. w W. (dalej jako „płatnik”) od wyroku z dnia 17 października 2012 r., którym Sąd Okręgowy w W. oddalił jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 26 marca 2012 r. stwierdzającej, że M. G. (dalej: „zainteresowany”) - jako osoba wykonująca u płatnika składek pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia - podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym we wskazanych w decyzji okresach oraz od decyzji z tej samej daty określającej podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku płatnik zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,

art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 750 k.c., przez błędną wykładnię, „a mianowicie poprzez to, iż zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy (...) o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (...) należałoby stwierdzić obowiązek płatnika w zakresie zgłoszenia i obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, wypadkowego, zdrowotnego osób wykonujących realizację procesu dydaktycznego w oparciu o umowę o dzieło w rozumieniu art. 627 kodeksu cywilnego”.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie i zmianę w całości zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie odwołania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych, po pierwsze - czy przedmiotem umowy o dzieło uregulowanej w art. 627 i nast. k.c. może być rezultat niematerialny nieucieleśniony w jakimkolwiek przedmiocie materialnym w postaci programu nauczania (rozumianego jako główne założenia, idee, treści, metody, formy pracy, jak i sposób ewaluacji) i jego realizacji „w toku kursu zajęć z języka obcego” (jak wynika z ustaleń, przedmiotem umowy z zainteresowanym była realizacja przedmiotu zarządzanie projektem w logistyce i zarządzanie projektami) oraz po drugie - czy przygotowanie i przeprowadzenie programu zajęć jest przejawem działalności zainteresowanego o indywidualnym charakterze, co pozwala uznać to za utwór w rozumieniu art. 1 ust. 1 prawa autorskiego, a nie usługę w rozumieniu art. 750 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy

jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Nie istnieje zatem potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Zagadnienia sformułowane we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zostały rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy w sprawach o takich samych stanach faktycznych i prawnych, w których wniesione przez skarżącego skargi kasacyjne zostały oddalone wyrokami z dnia 4 czerwca 2014 r., II UK 420/13; z dnia 4 czerwca 2014 r., II UK 542/13 oraz z dnia 4 czerwca 2014 r., II UK 548/13. W uzasadnieniach tych judykatów - z powołaniem się na wcześniejsze orzecznictwo - wyjaśniono, że umowa o dzieło tylko wówczas odpowiada będącemu jej przedmiotem zamówieniu, gdy jest nim utwór chroniony prawem autorskim (art. 1 ust. 1 tego prawa). Możliwa jest zatem umowa o dzieło, nieobjęta obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, której przedmiotem jest wygłoszenie wykładu, pod warunkiem jednak, że wykładowi można przypisać cechy utworu. Te warunki spełnia tylko wykład naukowy (cykl wykładów) o charakterze niestandardowym, niepowtarzalnym, wypełniający kryteria twórczego i indywidualnego dzieła naukowego w rozumieniu art. 1 ust. 1 prawa autorskiego. Ochronie tego prawa nie podlegają natomiast działania o charakterze odtwórczym, polegające na wykonywaniu czynności wymagających określonej wiedzy i zdolności do jej przekazu (art. 1 ust. 2<sup>1</sup> tego prawa). Prawa autorskie nie powstają w drodze oświadczeń woli stron umowy, ale o ich istnieniu lub nieistnieniu przesądzają fakty. Jeżeli zatem zamawiający opracowanie i wygłoszenie wykładów oraz prowadzenie ćwiczeń nie określa cech indywidualnych utworu (dzieła), to o ocenie całokształtu

zobowiązania decyduje wyeksponowanie świadczenia polegającego na nauczaniu (wykładaniu). W rezultacie nie stanowi umowy o dzieło umowa o przeprowadzenie cyklu bliżej niesprecyzowanych wykładów z danej dziedziny wiedzy, których tematy pozostawiono do uznania wykładowcy, gdyż wskazuje to, że zamawiający nie jest zainteresowany określonym dziełem (utworem) intelektualnym o indywidualnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ale przekazywaniem odbiorcom wykładu wiedzy z danej dyscypliny. Z tak określonego celu umowy (edukacja studentów) nie może wynikać obiektywnie osiągalny i pewny rezultat, a chodzi w nim o wykonanie określonej czynności (szeregu powtarzających się czynności) bez względu na to, jaki rezultat czynność ta przyniesie. Tak określony przedmiot umowy przesądza o jej kwalifikacji jako umowy starannego działania - umowy o świadczenie usług (art. 750 k.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.